

Presidència de la Generalitat

DECRET 14/2021, de 22 d'abril, del president de la Generalitat, pel qual es crea el Comissionat de la Presidència de la Generalitat per al Pla Valencià d'Acció per a la Salut Mental, Drogodependències i Conductes Addictives, en el context de la pandèmia per la infecció de Covid-19 a la Comunitat Valenciana. [2021/4254]

PREÀMBUL

La pandèmia de Covid-19 està tenint un impacte sense precedents en la salut física i mental de les persones, en l'àmbit global i en la Comunitat Valenciana; un impacte que no és igual per a totes les persones.

Des del mes de març del passat any, ha sigut necessari prendre mesures absolutament excepcionals que tenen un impacte extraordinari sobre el conjunt de la societat, però, d'una manera molt especial, sobre les persones que, per la seua edat, per viure soles, per estar subjectes a un fort estrès derivat de la seua activitat laboral, o perquè estan afectades per problemes psiquiàtics o somàtics, són especialment sensibles als efectes del distanciament social, de la crisi econòmica i de la incertesa respecte al futur.

La salut mental és un aspecte essencial de la salut i benestar d'una societat, i la seua importància és creixent. Les Nacions Unides han inclòs per primera volta la salut mental entre els objectius de desenvolupament sostenible, i l'Organització Mundial de la Salut ha insistit en la necessitat d'incorporar-la a totes les polítiques, com a única manera d'assolir els objectius de salut i benestar de les poblacions. Més enllà d'un tema assistencial, es tracta d'una qüestió de drets.

La Comunitat Valenciana ha avançat significativament en els darrers anys en el desenvolupament d'un model d'atenció integral a les persones amb problemes de salut mental, tant des del punt de vista assistencial com des de la perspectiva de la prevenció i del suport i la integració social. Des de 2016 el Consell està desenvolupant instruments molt importants en aquest sentit, com l'Estratègia Autònoma de Salut Mental 2016-2020, el I Pla Valencià d'Atenció Integral a les Persones amb Trastorn Mental Greu 2018-2022, i l'Estratègia Valenciana de Suport Social per a la Recuperació i Inclusió Social de les Persones amb Trastorn Mental Greu 2018-2022. No obstant això, hi ha elements com la planificació, l'estructura de coordinació i de gestió, o la dotació de recursos, on encara es plantegen necessitats de millora, com ha posat de manifest la Sindicatura de Greuges en els seus informes anuals i especials. Aquesta situació s'ha agreujat com a conseqüència de la necessitat de lluitar contra la pandèmia global de la Covid-19.

L'evidència acumulada demostra les greus repercussions que la crisi econòmica, social i sanitària ocasionada per la pandèmia té sobre la problemàtica de la salut mental, conseqüència de factors com l'impacte de les mesures d'aïllament i reducció de la mobilitat, les limitacions en la disponibilitat de serveis mèdics, les dificultats d'accés al suport comunitari i familiar, la pèrdua sobtada i en soledat d'éssers estimats, la pèrdua d'ocupació o la disminució d'ingressos i de qualitat de vida.

Les experiències de la pandèmia obliguen a reavaluar la concepció mateixa dels serveis de salut mental, i a anticipar els canvis que han de vindre en aspectes com l'organització de l'atenció primària, l'impuls de programes clínics basats en la prevenció, la potenciació d'alternatives a l'hospitalització i la implantació de noves eines telemàtiques que permeten el desenvolupament de la telepsiquiatria.

Per a traslladar aquestes línies de treball d'una manera efectiva a la complexa situació actual, és necessari incrementar els esforços per a analitzar la situació des d'un punt de vista global, identificar les tendències i les necessitats, i realitzar un treball de prospectiva que permeta a la Comunitat Valenciana continuar avançant i comptar amb un model d'atenció integral a la salut mental més avançat i més eficaç, un model comunitari, multidisciplinari, orientat pels valors i cap a les persones, territorialment equitatiu, sensible a la multiplicitat de determinants que afecten la salut mental, i adequat per a afrontar les insuficiències i les noves orientacions que la pandèmia està posant en relleu.

En virtut d'això, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, i per a l'exercici de

Presidencia de la Generalitat

DECRETO 14/2021, de 22 de abril, del presidente de la Generalitat, por el que se crea el Comisionado de la Presidencia de la Generalitat para el Plan Valenciano de Acción para la Salud Mental, Drogodependencias y Conductas Adictivas, en el contexto de la pandemia por la infección de Covid-19 en la Comunitat Valenciana. [2021/4254]

PREÁMBULO

La pandemia de Covid-19 está teniendo un impacto sin precedentes en la salud física y mental de las personas, en el ámbito global y en la Comunitat Valenciana; un impacto que no está siendo igual para todas las personas.

Desde el mes de marzo del pasado año, ha sido necesario adoptar medidas absolutamente excepcionales que tienen un impacto extraordinario sobre el conjunto de la sociedad, pero, de una manera muy especial, sobre las personas que, por su edad, por vivir solas, por estar sujetas a un fuerte estrés derivado de su actividad laboral, o porque están afectadas por problemas psiquiátricos o somáticos, son especialmente sensibles a los efectos del distanciamiento social, de la crisis económica y de la incertidumbre respecto al futuro.

La salud mental es un aspecto esencial de la salud y bienestar de una sociedad, y su importancia es creciente. Las Naciones Unidas han incluido por primera vez la salud mental entre los objetivos de desarrollo sostenible, y la Organización Mundial de la Salud ha insistido en la necesidad de incorporarla a todas las políticas, como única manera de lograr los objetivos de salud y bienestar de las poblaciones. Más allá de un tema asistencial, se trata de una cuestión de derechos.

La Comunitat Valenciana ha avanzado significativamente en los últimos años en el desarrollo de un modelo de atención integral a las personas con problemas de salud mental, tanto desde el punto de vista asistencial como desde la perspectiva de la prevención y del apoyo y la integración social. Desde 2016 el Consell está desarrollando instrumentos muy importantes en este sentido, como la Estrategia Autònoma de Salut Mental 2016-2020, el I Plan Valenciano de Atención Integral a las Personas con Trastorno Mental Grave 2018-2022, y la Estrategia Valenciana de Apoyo Social para la Recuperación e Inclusión Social de las Personas con Trastorno Mental Grave 2018-2022. Sin embargo, existen elementos como la planificación, la estructura de coordinación y de gestión, o la dotación de recursos, donde todavía se plantean necesidades de mejora, como ha puesto de manifiesto la Sindicatura de Greuges en sus informes anuales y especiales. Esta situación se ha agravado como consecuencia de la necesidad de luchar contra la pandemia global de la Covid-19.

La evidencia acumulada demuestra las graves repercusiones que la crisis económica, social y sanitaria ocasionada por la pandemia está teniendo sobre la problemática de la salud mental, consecuencia de factores como el impacto de las medidas de aislamiento y reducción de la movilidad, las limitaciones en la disponibilidad de servicios médicos, las dificultades de acceso al apoyo comunitario y familiar, la pérdida repentina y en soledad de seres queridos, la pérdida de empleo o la disminución de ingresos y de calidad de vida.

Las experiencias de la pandemia obligan a reevaluar la concepción misma de los servicios de salud mental, y a anticipar los cambios que tienen que venir en cuestiones como la organización de la atención primaria, el impulso de programas clínicos basados en la prevención, la potenciació de alternativas a la hospitalización y la implantación de nuevas herramientas telemáticas que permitan el desarrollo de la telepsiquiatria.

Para trasladar estas líneas de trabajo de una manera efectiva a la compleja situación actual, resulta necesario incrementar los esfuerzos para analizar la situación desde un punto de vista global, identificar las tendencias y las necesidades, y realizar un trabajo de prospectiva que permita a la Comunitat Valenciana continuar avanzando y contar con un modelo de atención integral a la salud mental más avanzado y más eficaz, un modelo comunitario, multidisciplinar, orientado por los valores y hacia las personas, territorialmente equitativo, sensible a la multiplicitad de determinantes que afectan a la salud mental, y adecuado para afrontar las insuficiencias y las nuevas orientaciones que la pandemia está poniendo de relieve.

En su virtud, de conformidad con lo que prevé el artículo 12 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, y para el ejercicio de las

les funcions d'assessorament, i de disseny i avaluació de les polítiques públiques, arrellegades en el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions, i en el Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat,

DECRETE

Article 1. Creació

Es crea el Comissionat de la Presidència de la Generalitat per al Pla Valencià d'Acció per a la Salut Mental, Drogodependències i Conductes Addictives, en el context de la pandèmia per la infecció de Covid-19 a la Comunitat Valenciana.

Article 2. Objecte

1. Aquest Comissionat té per objecte l'estudi, la preparació i la proposta d'un nou Pla Valencià d'Acció per a la Salut Mental, Drogodependències i Conductes Addictives, dirigit a afrontar les necessitats que la pandèmia de Covid-19 han posat de manifest en la Comunitat Valenciana. A aquest efecte, i per a atendre les necessitats creades per la pandèmia de Covid-19, el Comissionat podrà efectuar propostes normatives dirigides a:

a) Promoure la coordinació i integració dels sectors públics i privats implicats en l'atenció a la salut mental.

b) Impulsar l'eficàcia i l'orientació comunitària dels serveis.

c) Promoure la investigació en l'àmbit de la salut mental.

2. Per al compliment del seu objecte, el Comissionat ha de comptar amb la col·laboració de totes les institucions i administracions concernides i, en particular, de les Corts Valencianes, la Sindicatura de Greuges, les entitats locals, les societats professionals i les associacions de pacients i familiars de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Nomenament del Comissionat

Es nomena Comissionat de la Presidència de la Generalitat per al Pla Valencià d'Acció per a la Salut Mental, Drogodependències i Conductes Addictives, en el context de la pandèmia per la infecció de Covid-19 a la Comunitat Valenciana, Rafael Tabarés Seisdedos.

Article 4. Mitjans

El Comissionat de la Presidència de la Generalitat per al Pla Valencià d'Acció per a la Salut Mental, Drogodependències i Conductes Addictives, en el context de la pandèmia per la infecció de Covid-19 a la Comunitat Valenciana, comptarà amb el suport administratiu i material necessari, mitjançant l'adscripció dels recursos que es requerisquen dels programes pressupostaris corresponents a la Presidència de la Generalitat.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Incidència econòmica en la dotació de despesa

L'aplicació i el desenvolupament d'aquest decret no podran tindre cap incidència en la dotació dels capítols de despesa assignats a la Presidència de la Generalitat i, en tot cas, hauran de ser atesos amb els seus mitjans personals i materials.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació de les disposicions del decret

La Presidència de la Generalitat prendrà les mesures necessàries per a l'aplicació i l'execució del que disposa aquest decret.

Segona. Efectes

Aquest decret tindrà efectes des del dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 22 d'abril de 2021

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

funciones de asesoramiento, y de diseño y evaluación de las políticas públicas, recogidas en el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan el número y la denominación de las consellerias, y sus atribuciones, y en el Decreto 105/2019, de 5 de julio, del Consell, por el que establece la estructura orgánica básica de la Presidencia y de las consellerias de la Generalitat,

DECRETO

Artículo 1. Creación

Se crea el Comisionado de la Presidencia de la Generalitat para el Plan Valenciano de Acción para la Salud Mental, Drogodependencias y Conductas Adictivas, en el contexto de la pandemia por la infección de Covid-19 en la Comunitat Valenciana.

Artículo 2. Objeto

1. Dicho Comisionado tiene por objeto el estudio, la preparación y la propuesta de un nuevo Plan Valenciano de Acción para la Salud Mental, Drogodependencias y Conductas Adictivas, dirigido a afrontar las necesidades que la pandemia de Covid-19 han puesto de manifiesto en la Comunitat Valenciana. A tal efecto, y para atender las necesidades creadas por la pandemia de Covid-19, el comisionado podrá efectuar propuestas normativas dirigidas a:

a) Promover la coordinación e integración de los sectores públicos y privados implicados en la atención a la salud mental.

b) Impulsar la eficacia y la orientación comunitaria de los servicios.

c) Promover la investigación en el ámbito de la salud mental.

2. Para el cumplimiento de su objeto, el Comisionado tendrá que contar con la colaboración de todas las instituciones y administraciones concernidas y, en particular, de Les Corts Valencianes, la Sindicatura de Greuges, las entidades locales, las sociedades profesionales y las asociaciones de pacientes y familiares de la Comunitat Valenciana.

Artículo 3. Nombramiento del Comisionado

Se nombra Comisionado de la Presidencia de la Generalitat para el Plan Valenciano de Acción para la Salud Mental, Drogodependencias y Conductas Adictivas, en el contexto de la pandemia por la infección de Covid-19 en la Comunitat Valenciana, a Rafael Tabarés Seisdedos.

Artículo 4. Medios

El Comisionado de la Presidencia de la Generalitat para el Plan Valenciano de Acción para la Salud Mental, Drogodependencias y Conductas Adictivas, en el contexto de la pandemia por la infección de Covid-19 en la Comunitat Valenciana, contará con el apoyo administrativo y material necesario, mediante la adscripción de los recursos que se requieran de los programas presupuestarios correspondientes a la Presidencia de la Generalitat.

DISPOSICIÓN ADDICIONAL

Única. Incidencia económica en la dotación de gasto

La aplicación y el desarrollo de este decreto no podrán tener ninguna incidencia en la dotación de los capítulos de gasto asignados a la Presidencia de la Generalitat y, en todo caso, tendrán que ser atendidos con sus medios personales y materiales.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Aplicación de las disposiciones del decreto

La Presidencia de la Generalitat adoptará las medidas necesarias para la aplicación y la ejecución de lo que dispone este decreto.

Segunda. Efectos

El presente decreto producirá efectos desde el día de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 22 de abril de 2021

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER